

Titel: Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.

Citation: "Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7*, A.H. Godiches Efterleverske, 1771, s. 12. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_007-shoot-w1_007_010_p12_bZONE1399105.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

3. Linnede Fabriquer ere de meest magt paaliggende, siden det er hvert Menneskes brug, og saadanne Artikler der med nogle Tønder Guld aarlig beriger vore Naboer paa vores Regning til dobbelt Skade for Landet baade ved Pengenes Tab, der udgaaer og Arbeyds Lønnen, som vore Fattige maae favne; og paa disse høystfornødne Manufakturer har ingen endnu gjort Begyndelse, uden jeg skal regne hjemmegjorte Lærreder, der kommer fra Provincerne og gøres af private Folk; men hvorvidt det forslaaer, sees af den store Mængde her aarlig indføres fra Holland og utallige Tydske Stæder, hvilke vi næsten for samme, Priis kunde gjøre her, naar vi forstod at indrette dem til lige Brug. At beflicte os selv paa Hør-Avling skal ikke kunde skee uden ved Tvang; godt erdet, naar Sædemanden af frie Villie falder derpaa. Men det synes ellers, som den store Verdens Styrere har tillagt hvert Land sine Fordeele, for derved at vedligeholde Communication imellem det Menneskelige Kiøn; tilmed er det jo ikke mere til Skade for dette slags Fabriquer at forskrive Hør, end for de andre, naar til dem skal forskrives Silke og Uld; naar man altsaa forbigaaer Hør-Avlingen i Landet, saa bliver